

140 година од рођења Косте Милетића првог авионаута и команданта
и 130 година од рођења првог српског pilota Михаила Петровића

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и пагобранаца Србије. ЗЕМУН, Штросмајерова број 1

БИЛТЕН

Број 36, децембар 2014. године

102 године војне авијације у Србији

Дан Ваздухопловства и противваздухопловне одбране и 102. годишњица тог вида Војске Србије обележен је на аеродрому Батајница.

Свечаности су присуствовали заменик команданта ВиПВО **генерал - мајор др Миодраг Гордић** са сарадницима, представници Команде за обуку, команданти јединица и установа Војске Србије, пензионисани команданти и припадници јединица, породице погинулих припадника као и представници локалне самоуправе и верских заједница.

Честитајући празник припадницима, као и запосленима у Центру за обуку ВиПВО, генерал Гордић је подсетио је **да је историја српског војног ваздухопловства започела у тешким временима, десет година након првог лета браће Рајт...**

— **Захваљујући томе спадамо у првих петнаест земаља света које су имале ратно ваздухопловство, а своју врхунску оспособљеност показивали смо током свих година у којима нас нису заобилазиле недаће** - истакао је генерал и подсетио да су припадницима тог вида војске највећа инспирација и трајно надахнуће колеге које су положили живот у одбрани српског неба.

Заменик команданта Ваздухопловства и противваздухопловне одбране

подсетио је на велико ангажовање припадника на помоћи становништву током елементарних и других непогода у години за нама, упоредо са наменским задацима на контроли и обезбеђењу суверенитета ваздушног простора, чиме су, „у ситуацији када је помоћ једино могла доћи с неба“, потврдили да је помоћ свом народу и држави и најсветији циљ.

Говорећи о задацима у години пред нама генерал Гордић је истакао да су то врхунска обученост и непрекорно исправна техника.

— **Неопходан нам је и развој здравог такмичарског духа али и солидарности и узајамне помоћи. Током 2015. године планирамо учешће на Међународној војној вежби у бугарској Шабли, где ће учествовати ракетне јединице и ловачка авијација Војске Србије, као и реализацију вежбе "Air solution"** — истакао је генерал Гордић и најавио модернизацију постојећих борбених система тог вида.

На крају свечаности уручене су награде и захвалнице заслужним припадницима јединица Ваздухопловства и Противваздухопловне одбране, којих је, због Војне параде **"Корак победника"** и успешне акције спашавања током елементарних непогода, било више него што је уобичајено, па су посведочиле о напорној али успешно завршеној години.

Свечаношћу у Батајници обележен је и **Дан Центра за обуку ВиПВО**, који је успешном реализацијом специјалистичке обуке војника на добровољном служењу војног рока, курсева додатног оспособљавања професионалних војника и основног курса за подофицире родова и служби ВиПВО значајно допринео јачању оперативних способности Војске Србије.

Војно ваздухопловство обележава свој дан у знак сећања на 24. децембар 1912. када је на основу одлуке српског Војног министарства и Главног ђенералштаба, војвода Радомир Путник донео решење о формирању Ваздухопловне команде. (Војска Србије)

Прослави на аеродрому Батајница, присуствовала је и делегација нашег Удружења, која је срдечно била примљена од стране домаћина из 204. ваздухопловне бригаде. Након свечаног строја и дефилае јединица, у просторијама аеродромског ресторана је приређен ручак и дружење са активним и пензионисаним припадницима нашег вида.

Свечана академија поводом Дана вида

У Клубу ваздухопловства у Земуну 22. децембра је одржана свечана академија поводом Дана Ваздухопловства и противваздухопловне одбране.

Свечаном скупу присуствовали су начелник Генералштаба Војске Србије **генерал Љубиша Диковић**, са сарадницима и државни секретар у Министарству одбране **Зоран Ђорђевић**.

О развоју тог вида војске говорио је командант Ваздухопловства и ПВО **генерал-мајор Ранко Живак**. Он је подсетио да је историјат српског ваздухопловства везан за **24. децембар 1912. године**, када је, на основу Одлуке српског Војног министарства и Главног Ђенералштаба, војвода Радомир Путник донео Решење о формирању Ваздухопловне команде са седиштем у Нишу. У то време Србија је била једна од 15 земаља у свету која је имала војно ваздухопловство и међу првих пет земаља која је током опсаде Скадра 1913. године употребила ваздухопловство у борбеним дејствима. **Такође, била је међу првим земљама у свету која је схватила трећу димензију рата, значај ваздушног простора и ваздухоплова за вођење рата, а и прве ваздухопловне жртве у свету биле су из нашег ваздухопловства.**

Године 1915. оборен је први непријатељски авион изнад Србије, и тада су створени основи за развој противваздушне одбране и ваздушног осматрања и јављања.

—Наша историја је славна и богата, испреплетена периодима снажног развоја и успона са периодима великог страдања и борби за слободу, када су опстанак наше отаџбине, народа, војске и самог ваздухопловства били доведени у питање. Ту историју су исписале бројне генерације ваздухопловаца, уградивши у њу своју младост, знање, енергију, а неретко и своје животе. Са правом можемо бити поносни на наше славне претке који су у свим одсудним историјским тренуцима били на висини очекивања, који су љубав према отаџбини и слободно небо стављали испред својих живота. Тако је било у балканским ратовима, Првом светском рату, 1941. године и током борбе против фашизма. Тако је било и 1999. године у борби против НАТО агресије, најснажније војне машинерије у историји. Тако ће бити и убудуће ако, на дао Бог, буде затребало. То је за понос, али је и велика обавеза, која је пред нама — истакао је генерал Живак.

Он је рекао да је тешко и лако говорити о таквој историји. Лако, јер имате шта да кажете, а тешко јер увек постаји опасност да нешто важно изоставите.

Генерал Живак је истакао и значајна достигнућа у области развоја ваздухопловних технологија, изградње ваздухопловне индустрије, развоја пројектних производних и опитних капацитета, производње и ремонта домаћих ваздухоплова, школовања кадра, достигнућа у области ваздухопловне медицине...

Командант ВиПВО је посебно нагласио како је **поносан што су у години која је за нама припадници ВиПВО, заједно са осталим припадницима Министарства одбране и Војске, помагали људима у недаћама и катастрофама које су нас задесиле и спасавали животе и имовину. Само у једном дану спасено је у више од 2.450 људи са кровова зграда, дрвећа, изолованих острва, углавном без слетања. Такође, поносан је на све припаднике тог вида који су учествовали на паради „Корак победника“.**

—Исправна техника, оспособљени и мотивисани људи, умешно командовање и мало среће јуначке су довољни услови за успех — истакао је генерал Живак...

Припадницима тог вида војске је, указом председника Републике Србије, додељен **Орден белог орла са мачевима другог степена** за нарочите резултате у изградњи система одбране Републике Србије, унапређење и одржавање оперативних способности у условима нових безбедносних изазова. На свечаној академији изасланик председника Републике Србије **бригадни генерал Васо Гујић** уручио је орден **генерал-мајору Ранку Живаку**.

У наставку свечане академије изведен је културно-забавни програм. У пратњи естрадног оркестра **„Станислав Бинички“** наступили су **Оливер Њего, Мерима Његомир, Емина Смоловић** и глумци **Миодраг Ракочевић и Весна Станковић**. (Војска Србије)

Делегација нашег удружења је присуствовала свечаности и Војислав Стојановић, попредседник нашег Удружења је команданту вида честитао празник у име свих чланова УПВЛПС.

Нова постаљења у В и ПВО и МО

Постављење на нову дужност:

бригадни генерал Душко Жарковић за заменика команданта Ваздухопловства и противваздухопловне одбране (досадашњи командант 250. ракетне бригаде за противваздухопловна дејства ВиПВО),

генерал-мајор Слађан Ђорђевић за начелника Управе за организацију Сектора за политику одбране МО (досадашњи начелник Управе за људске ресурсе (Ј-1) Генералштаба Војске Србије),

пуковник Сава Миленковић за команданта 250. ракетне бригаде за противваздухопловна дејства ВиПВО (досадашњи помоћник команданта Ваздухопловства и ПВО за операције),

Престанак професионалне војне службе:

генерал-мајору Миодрагу Гордићу, досадашњем заменику команданта Ваздухопловства и противваздухопловне одбране.

На основу Закона о Војсци Србије, а у складу са овлашћењима, председник Републике Србије Томислав Николић донео је 26. децембра 2014. године, указе о постављењима на нове дужности, унапређењима, заступањима и престанку професионалне војне службе, а међу њима и 4 официра из нашег вида. *(Војска Србије)*

Дан 204. ваздухопловне бригаде

На аеродрому Батајница 2. децембра 2014. године, свечано је прослављен Дан 204. ваздухопловне бригаде. Почасну смотру јединице, у пратњи команданта, **бригадног генерала Предрага Бандића**, извршио је начелник Штаба Команде Ваздухопловства и ПВО **бригадни генерал Дејан Јоксимић**.

Свечаности су присуствовали представници команди и јединица Војске Србије, локалне самоуправе, Српске православне цркве и бивши припадници бригаде. Говорећи о историјату јединице, командант 204. ваздухопловне бригаде бригадни генерал Предраг Бандић, подсетио је и на славну традицију 6. ловачког авијацијског пука и 204. ваздухопловног ловачког пука, чији је бригада, како је истакао, достојан наследник.

— Пред нас је постављен тежак задатак, а година за нама била је пуна изазова. Започела је зимским непогодама и поплавама, али смо се трудили да се докажемо резултатима и испуњавањем својих задатака и задатих мисија. Обавили смо преко шест и по хиљада летова, превезли више од четири и по хиљаде људи и стотине тона хуманитарне помоћи — рекао је командант 204. ваздухопловне бригаде и додао да је јединица одржала способност непрекидне заштите и контроле суверенитета у ваздушном простору Републике Србије. Обраћајући се колегама, генерал Бандић је рекао да су постигли резултате

за понос, јер су учинили много да у тешким временима оправдају постојање ваздухопловства.

— Са нама ће се сложити грађани Шапца, Зворника, Ваљева, Уба, Лајковца, Лазареваца, Обреновца, Љига, Зрењанина и многих других места у којима смо били, рекао је генерал Бандић и својим колегама пожелело безбрижнију наредну годишњицу. На свечаности су прочитане честитке министра одбране и начелника Генералштаба, а за изузетне резултате у вршењу службе, награђени су и похваљени најбољи припадници.

Прослава Дана 204. ваздухопловне бригаде, која обележава 2. децембар као свој дан у знак сећања на исти датум 1949. године, када је формиран први ловачко-авијацијски пук, завршена је дефилом ешалона и налетом хеликоптера и авиона МИГ 21. (Војска Србије)

Министар одбране са ветеранима

Министар одбране Братислав Гашић састао се у Дому војске са представницима традиционалних ветеранских и струковних војних удружења која сарађују са Министарством одбране и Војском Србије.

Скупу, који се у овом формату са представницима свих удружења организује први пут, присуствовао је и **начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић**, као и чланови колегијума министра одбране и представници Управе за традицију, стандард и ветеране.

Састанак је доказ да Министарство одбране и Војска Србије озбиљно прилазе сваком проблему, рекао је министар Гашић. — Путем пројектног финансирања, за удружења издвајамо значајна средства - годишње око четири милиона динара. Желимо да разговарамо о свим проблемима, укључујући и оним који су настали 2006. и 2008. године око разлика у пензијама, о здравственом осигурању војних осигураника, плановима за будућност али и о људима који користе објекте Војске Србије, где не плаћају никакве трошкове а имају своје станове по бившим југословенским републикама — рекао је министар одбране и додао да му је драго што је у прилици да са начелником Генералштаба и сарадницима уведе праксу заједничких разговора која раније није постојала.

Он је изразио жељу да дође до спајања и укрупњавања сродних традиционалних ветеранских и струковних војних организација, како би се знало с ким се преговара, и како би се могло ефикасније разговарати о свим отвореним питањима. *(Војска Србије)*

Промоција Зборника радова „100 година српског војног ваздухопловства“

Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС) је у протекле две године дало не мали допринос обележавању **100 година војног ваздухопловства** код нас. Треба подсетити да су чланови нашег удружења учествовали у низ манифестација поводом овог великог јубилеја, а неке од њих смо и сами иницирали и организовали. Поред тога, у протекле две године, наше удружење је издало две књиге, и то: **„Век српске авијације“** и **„Лет у вечност-прича о првом пилоту Србије“**, обе из пера нашег Председника, **мр Златомира Грујића**, пуковника авијације у пензији. А ево и 17. децембра, на промоцији зборника радова **„100 година српског војног ваздухопловства“**, са поносом истичемо да је 5 наших чланова својим радовима допринело како раду Међународног скупа одржаног пре две године у Београду, тако и самој књизи-зборнику радова, која је данас објављена. То су: **мр Златомир Грујић**, пуковник авијације у пензији и Председник Удружења, **Војислав Стојановић**, потпуковник авијације у пензији и потпредседник Удружења, **Звонко Јурјевић**, генерал пуковник у пензији, некадашњи Командант ваздухопловства, **Спасоје Смиљанић**, генерал пуковник у пензији, некадашњи Командант ваздухопловства и **проф. др Владимир Милошевић**, пуковник авијације у пензији. На данашњој промоцији дела, ауторима из наших редова су свечано уручени ови зборници..

Венци на споменик поводом Дана вида

Дан нашег вида, **В и ПВО Војске Србије - 24. децембар**, обележен је низом манифестација, од којих се издваја **Свечана академија** одржана у Дому ваздухопловства у Земуну 22. децембра. Сутрадан, 23. децембра су испред зграде Команде вида у Земуну, положени венци на споменик припадницима РВ и ПВО, настрадалим у НАТО агресији 1999. године. У име нашег Удружења, венце су положили **Војислав Стојановић**, **Љубиша Величковић** и **Вићентије Јовелић**. Након тога, у Великој сали Команде ваздухопловства, одржана је и пригодна свечаност, где су прочитани укази о унапређењима и именовањима, односно додељена признања најистакнутијим припадницима нашег вида. Указом Председника Србије, припадницима В и ПВО је додељен **Орден белог орла са мачевима II степена**, за нарочите резултате постигнуте у изградњи система одбране Републике Србије, као и за унапређење и одржавање оперативних способности у условима нових безбедоносних изазова. (фото: Милорад Ристић)

Господарима неба, бедемима отаџбине

Поводом Дана Ваздухопловства и противваздухопловне одбране у галерији „Икар“ у команди ВиПВО у Земуну 16. децембра је отворена изложба сачињена из три целине, експоната Музеја југословенског ратног ваздухопловства, затим поставка Удружења „Милутин Миланковић“ и изложба ауторских фотографија „Господарима неба, бедемима отаџбине“ **мајора пилота Драгољуба Стефановића**

Мајор пилот Драгољуб Стефановић изложио је 45 фотографија – како је сам истакао, симболично, јер је напунио 45 година живота - које је снимио током летова у ваздухопловима В и ПВО. Као дечак се заљубио у авионе, решио да постане пилот и остави вишевековну, породичну традицију бављења часовничарским и јувелирским занатом. Дипломирао у 41. класи Ваздухопловне војне академије и летео на свим варијантама авиона **МиГ-21** који су били у нашем наоружању. Тренутно лети на авионима **Супергалеб Г-4** и **Утва 75**. Дигиталном фотографијом се озбиљније бави од 2010. године. Излагао на више групних изложби, где је добијао више награда и признања, а радови су му објављивани у Аеромагизину, Рефото-у и другим часописима. Ово му је дуга самостална изложба.

Деда Мраз на Батајници

Припадници 204. ваздухопловне бригаде Војске Србије организовали су данас на аеродрому Батајница већ традиционалну акцију **„Слетање Деда Мраза и Добре виле“** за малишане из београдских домова за незбринуту децу и свратишта. Акција је реализована у сарадњи са хуманитарном фондацијом **„Осмех на дар“**.

Деца, њих око педесет, добила су новогодишње пакетиће, а осим Деда Мраза (у чијој улози се нашао **заставник Горан Крајиновић**) и Добрих виле (**десетар Кристина Деверња** и **разводник Маријана Бурсаћ**), са малим гостима дружили су се и остали припадници јединице. Ове године част и задовољство да „довезу“ Деда Мраза имали су **припадници 138. транспортне авијацијске ескадриле авионом Т-70**.

Специјалан гост на додели пакетића био је деветогодишњи **Иван Вујић** из Обреновца који је током спасавања за време овогодишњих поплава испао из чамца пуног деце и који је упркос снази водене стихије успео да се одржи на површини. (Војска Србије)

„Ваздухопловни билтен“ излази једном месечно. Примерци су бесплатни за чланове УПВЛПС. Текстове одабрали, написали, приредили, уредили и припремили за штампу **Златомир Грујић** и **Милан Ракић**.

Е-пошта: zgrujic@gmail.com

mlnrakic74@yahoo.com

Интернет: <http://udruzenjepvlps.org/portal/>